

ಕರ್ಚಿ ಶಿವಷ್ಟ ನಾಯಕ

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೊಳಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೊಳಗಾರಿಕಾ ಮೇಳ-2023

ಸುಖಿರ ಆದಾಯಕ್ಕೂ - ನೈಕೆಂದಲಿ ಕೃಷಿ ಅಂತರ್ಕರ್ಮಕ್ಕು ಮತ್ತು ವೀಲ್ಯಾವರ್ಥನೆ

ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷಿಕರ ಯಶೋಗಾಢಿಗಳು

ಶ್ರೀಷ್ಟ ಕೃಷಿಕ/ಕೃಷಿಕ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು

March, 2023

ವಿಶ್ವರಾಜ್ ನಿದ್ರಾಶನಾಲಯ

ಕರ್ಚಿ ಶಿವಷ್ಟ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೊಳಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮೇಳೆ-2023

ಸುಫ್ರಿರ ಅಡಾಯಕ್ಕೂರಿ - ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷ್ಣ ತಾಂತ್ರಿಕರಳಿ ಮತ್ತು ವೋಲ್ವಿಂಧ್ಯನೆ

ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷ್ಣಿಕರ ಯಶೋಗಾಧೀಗಳು

ಶ್ರೀಂಷ್ಟ ಕೃಷ್ಣಿಕ/ಕೃಷ್ಣಿಕ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೆಂತರು

ಸಂಪಾದಕರು

ಬಿ. ಹೇಮ್ಮಾನಾಯಕ್
ಮೃತ್ಯಂಜಯ ಸಿ. ವಾಲಿ
ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ ಎಂ. ಸಿ.
ಎಂ. ಮಂಜೇಶ್

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ಬಿ. ಸಿ. ಹನುಮಂತಸ್ವಾಮಿ
ಧನಂಜಯ ಬಿ.
ಓ. ಕುಮಾರ್
ಎ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಪ್ರಕಟಣೆ

ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮೇಳ-2023 : “ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷಿಕರ ಯಶೋಗಾಢೆಗಳು” ಶ್ರೀಮತ್ತ ಕೈಟೆಕ/ಕೃಷಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರ ಯಶೋಗಾಢೆ, ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಜಗದೀಶ, ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

Krushi Mattha Totagarika Mela-2023 : Pragatipara Krushikara Yashogathegalu” Shresta Krushika/Krushika Mahila Prashasti Vijethara Yashogathe Publisher : Dr. R. C. Jagadeesha, Vice Chancellor, KSNUAHS, Shivamogga.

© ಕೆ.ಶಿ.ನಾ.ಕೃತೋ.ವಿ.ವಿ., ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಸಂಪಾದಕರು : ಬಿ. ಹೇಮ್ಮಾನಾಯಕ್
ಮೃತ್ಯಂಜಯ ಸಿ. ವಾಲಿ
ಮಲ್ಲಿಕಾಚಾನ ಎಂ. ಸಿ.
ಎಂ. ಮಂಜೀಶ್

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು : ಬಿ. ಸಿ. ಹನುಮಂತಸ್ವಾಮಿ
ಧನಂಜಯ ಬಿ.
ಓ. ಕುಮಾರ್
ಎ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಬೆರಳಬ್ಬ, ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು
ಅಕ್ಷರ ಸಂಯೋಜನೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಪ್ರಿಯ ಎಂ. ಎಎಂ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಯೋಗೀಶ್ ಕೆ.

ಪ್ರಕಟಕ್ : ವಿಶ್ವರಣಾ ನಿದೇಶನಾಲಯ
ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಇರುವಕ್ಕಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಮುದ್ರಣ : ಮಲ್ಲಾಡ್ ಆಫ್‌ಸೇಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ಬಿನ್‌ ಶಿರುವು, ಗಾಂಥಿಭಜಾರ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಮೊ : 94497 95464

ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಜಗದೀಶ

ಕೆಲಪತ್ತಿಗಳು

ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ
ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ

ಮುನ್ಮಡಿ

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆದ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೋಧನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ ಒಳಗೊಂಡು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಂಶೋಧನಾ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಭಾವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮೇಳ-2023 ಅನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ನವುಲೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 17 ರಿಂದ 20 ರವರೆಗೆ “ಸುಸ್ಥಿರ ಆದಾಯಕ್ಕಾಗಿ - ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷ್ಣ ತಾಂತ್ರಿಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ” ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯದೊಂದಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ನವುಲೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರೆ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರ್ಯಾತರ ಆದಾಯ ದುಪ್ಪಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಕೃಷ್ಣಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಕನಾರಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಕನಾರಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಫಿಸಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮೇಳಕ್ಕೆ “ರ್ಯಾತರ ಸುಸ್ಥಿರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ - ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷ್ಣ ತಾಂತ್ರಿಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ” ಘೋಷವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ರ್ಯಾತರ ಆದಾಯವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷ್ಣಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕೀಕ ಉತ್ತನ್ನ ಮತ್ತು ಉಪ ಉತ್ತನ್ನಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಪ್ರಾಕೀಂಗ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಬ್ರಾಂಡ್ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷ್ಣಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ ಆದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಂಬಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರ್ಯಾತರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ,

ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗಿ ಇತರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಮೌಲ್ಯಾಹ ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಕೃಷಿಯತ್ತ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಆಶಾದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿಂತರೂ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನ್ವಯದಾತನ ಸೇವೆ ನಿಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗೊಳ್ಳಲು ಇತರೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥೋಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಸಂಸ್ಥರಹಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಥಿತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜೀನುಸಾಕಣೆ, ಜ್ಯೋತಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳು, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ-ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಅಣಬೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ, ನರಸರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಜ್ಯೋತಿಸ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ರೈತರು ಅತ್ಯಂತ ನಿಖಿಲವಾಗಿ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು, ಈ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಜಾರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಶುಸಂಗೊಳಿಸನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಕುರಿ-ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಿಂದ ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಅರಣ್ಯ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜಮಿನಿನ ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಾರ್ಥಿಕ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಗಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆ ಸುಧಾರಣೆ, ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಕತೆ, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ, ಬೆಳೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು, ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೈಜ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡುವತ್ತ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ರೈತರ ಆದಾಯ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೊಯಲ್ಲು ನಂತರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನಗಳ ಕೊಯಲ್ಲು ನಂತರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿಸುವುದರತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಿದ್ದು, ಕೊಯಲ್ಲು ನಂತರ-

ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ರಘು ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗುತ್ತವೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿಕರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮೇಳ-2023ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್ಗದ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜಾಳನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶೇಷ್ಟ ಕೃಷಿಕ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತ /ರೈತ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು “ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷಿಕರ ಸಾಧನೆಗಳು” ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆರು ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಇತರೆ ರೈತರಿಗೂ ಪ್ರೇರೇಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(ಆರ್. ಸಿ. ಜಗದೀಶ)

ಡಾ. ಬಿ. ಹೆಮ್ಮಣಾಯಕ್

ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ
ವಿಜಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಆಶಯ ನುಡಿ

ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮೇಳ-2023 ಅನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ನವೀಲೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 17 ರಿಂದ 20 ರವರೆಗೆ “ಸುಸ್ಥಿರ ಆದಾಯಕ್ಕಾಗಿ – ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷ್ಣ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ” ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯದೊಂದಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ನವೀಲೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಹಲವಾರು ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿದೆ. ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ರೈತರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗ್ರತ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ, ಆವರಲ್ಲಿ ಆಶಾದಾಯಕ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಪ್ರೇರಿಸಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮೇಳದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಾತ್ಸ್ಥಾಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಲೋಕಿಸುವ, ನಮ್ಮ ವಿಜಾನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವ, ಹಲವಾರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ, ಹೊಸ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಳವು ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಾವೇ ನೋಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ವಿಜಾನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವಂತಹ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ವಿಶೇಷಸುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ರೈತರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತಹ, ಆವರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಆಶಾದಾಯಕ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೃಷ್ಣಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರೆ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆದಾಯ ದುಪ್ಪಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಕೃಷ್ಣಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಕನಾರ್ಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಫ್ಟ್‌ಸಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಿಯ

ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ “ರೈತರ ಸುಸ್ಥಿರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ-ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ” ಘೋಷವಾಕ್ಯದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಜೀವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಂಗೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಬ್ರಾಂಡ್ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರೈತರು ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಶುಸಂಗೊಪನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಹೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹುರಿ-ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಿಂದ ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ವಾಷಿಫ್‌ಕ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೃಷಿ ಮೇಳದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕ ರೈತ ಮತ್ತು ರೈತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತ ಮತ್ತು ರೈತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷಿಕರ ಸಾಧನೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು “ದಶಕದ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರ ಸಾಧನೆಗಳು” ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಮೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಬಿ. ವೆಂಕಟ್ ನಾಯಕ್)

ಪರಿವಿಡಿ

ಮುನ್ಮುಡಿ	iii
ಆಶಯ ನುಡಿ	vi
01 ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಒಳೆಯ ಆದಾಯವಿದೆ : ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರ ಹೆಚ್. ಟಿ.	02
02 ಕೃಷಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರ : ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ	06
03 ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ರ್ಯಾತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕು: ಶ್ರೀ ಸತೀಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ	10
04 ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತ ಭಾವ ಕಂಡುಕೊಂಡ: ಶ್ರೀಮತಿ ಶರಾವತಿ ಯು.ಆರ್.	14
05 ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನ ಮಾಡಿದ : ಮೋತಿನಾಯ್ಕು	18
06 ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ : ಶ್ರೀಮತಿ ಲಟ್ಟೀ	21
07 ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ : ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ	23
08 ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಾನಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕು : ಡಾ. ಆಶಾ ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ	27
09 ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಆದಾಯ ದುಪ್ಪಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡ : ಶ್ರೀ ನಿಂಗಾನಾಯ್ಕು	31
10 ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಿಂದ ವರ್ಷಾರ್ಥಿತ್ವ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುಬಹುದು : ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವ್ಯು	34
11 ಒಂದು ಬೆಳೆ ಕೈಕೊಟ್ಟರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಳೆ ಕೈಹಿಡಿಯುತ್ತೇ : ಶ್ರೀಯುತ ಮೋಹಮದ್ ಹನೀಫ್	37
12 ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು : ಶ್ರೀಮತಿ ರೇವತಿ ಸಿ. ಡಿ.	41
13 ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೃತ್ವ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು : ಶ್ರೀ ಪೂಣೇಶ್ ಹೆಚ್. ಕೆ.	44
14 ಕೃಷಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಣ ಯಾವತ್ತು ವ್ಯಧಿ ಅಗಲ್ಲ : ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಜ ಎಸ್.	47

ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಅದು ಯಾವತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆದಾಯವಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ, ಇವತ್ತೇ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕಾರ್ಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಹ ರೈತರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೆಮಣಿಯಲ್ಲ ರೀತಿ ನೋಡಬಾರದು. ಕೃಷಿ ಐಟಿ-ಬಿಟಿಯವರ ಸಂಬಳದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರೋದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮೆ ಸಿಗುತ್ತೇ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು. ಸೀಸನ್ ವೈಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಆದಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರರವರು.

ಶ್ರೀಯತ ರಾಜೇಂದ್ರ ಹೆಚ್. ಟಿ.
ಹಿಂಡೂಮನೆ, ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ
ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊಬೈಲ್ : 87221129090

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಆದಾಯವಿದೆ

ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರ ಹೆಚ್. ಟಿ.

ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಅದು ಯಾವತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಆದಾಯವಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ, ಇವತ್ತೇ ಆದಾಯ ಬಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ರೈತರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಕಂಡುಬರ್ತಿದ್ದು, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕರುಷಿಯಲ್ಲಿ ರೀತಿ ನೋಡಬಾರದು. ಕೃಷಿ ಎಟಿ-ಬಿಟಿಯವರ ಸಂಬಳದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರೋದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮೆದಿ ಸಿಗುತ್ತೇ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು. ಸೀಸನ್ ವ್ಯೇಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಆದಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರವರು.

ಶ್ರೀಯುತ ರಾಜೇಂದ್ರ, ಹೆಚ್, ಟಿ, ಹಿಂಡೂಮನೆಯವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಗರ ತಾಲುಕಿನ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರದು 9ಮಂದಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ, ಈ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಅವರು ಬಿ.ಕಾಂ. ಪದವಿಧರರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು 1.54 ಎಕರೆ ಖುಷ್ತಿ ಜಮೀನನ್ನು ಹಾಗೂ 2.37 ಎಕರೆ ತೊಟಪನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, 2 ಎಕರೆ

ರಬ್ಬರ್, ಬಾಳೆ, 800ಕಾಫಿ ಗಿಡ, 600 ಹಿಪ್ಪಲಿ ಗಿಡದೊಂದಿಗೆ 30 ಬಗೆಯ ತೆಳಿಗಳಾದ ಕಾಡು ಮೊಸು, 300 ಗೇರು ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 30 ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಉತ್ಪನ್ನ ಲಾಭಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾತ್ರಂಗೇಂಸಿಫೋ-200, ಬಟರ್ ಫ್ರೂಟ್-100, 15 ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ತೆಳಿಗಳಾದ ಹಲಸು-600, ಎಗ್ಗ ಫ್ರೂಟ್, ಸುಮಾರು 800 ಜಾತಿಯ ಹಣ್ಣಗಳು, ಎರಡುವರೆ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಜೇನು 30ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ನೆಸರಿ ಜೇನು 20ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜೇನು ಸುಕಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬೆಳೆಯಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೇ, ಇವರು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನನೇಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿ. ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನನೇ ಮಾಡಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ಬಳಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಲಾಭಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯತರು ಹಲವು ಜಿಷ್ಣಾ ಗಿಡಗಳನ್ನು, ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ತಲೂ ಅಧಿಕ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು, ಹಲವು ಕಾಡು ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕೆಸಿಕಟ್ಟಿ ಇತರೆ ಆಸಕ್ತ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಡಿಕೆ ಸಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಸರಿ, ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಸಮಗ್ರ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶ ಮತ್ತು ಹೀಡೆ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜಾನವನ್ನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತೆಗಿನ ಕಾಯಿ ಸುಲಿಯುವ ಸಾಧನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದು ಹಲವು ರ್ಯಾತರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 25 ವಿವಿಧ ಬಿದಿರು ಜಾತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 8 ರುದ್ರಾಕ್ಷಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿ, ಮೆಡಿಸನ್‌ಗಾಗಿ ಕೇರಳದಿಂದ ಒಂದು ಶೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಸಕ್ತ ರ್ಯಾತರಿಗೆ, ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಲಸು, ಕೋಕಂ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಗೇರುಹಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಫ್ಯಾಶನ್ ಫ್ಲೋರಾಗಳ ಜಾವ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ವಾರ್ಟ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಯ ಕೃಷಿಯ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಗಿಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂಡಾಮನೆ ಎಕ್ಸ್‌ನ್ಯೂಟಿಕ್ ಫಾರ್ಮ್ ಎಂಬ ಯುಟ್ಟೊಬ್ ಚಾನೆಲ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ವೀರಾ ಹಿ ತ್ಯಂತ್ ಜಾಲ್ನೆನ್ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜಮೀನಿಗೆ ಆತ್ಮ ಯೋಜನೆ ಮುಖಾಂತರ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಹವ್ಯಕ ರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನ್ನಡಪ್ರಭ, ಏಷ್ಯಾನೆಟ್ ಸುವರ್ಚನ್ ನ್ಯೂಸ್ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ವಿಜಯ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಆತ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಘಲ ಪ್ರಷ್ಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಅಂದರೆ ಅದು ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರ, ನಾವು ಏನು ಬಿತ್ತುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದರ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ನಾವು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಎಪ್ಪು ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸ್ತಿಸಿಯಿಂದ ಸಾಕುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ನಾವು ಎಪ್ಪು ಶ್ರಮ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಲಾಭವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಹೊಡುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನಾನು ಉದ್ದಿಮೆದಾರಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸಿದೆ, ಆ ಕನಸಿಗೆ ಈ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ನನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಪುಕ್ಕಗಳಾಗಿವೆ, ಹಾರುವುದೊಂದೆ ಬಾಕಿ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿಯವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಎನ್. ಐರ್. ಹಳೇಸಿಗೆಬಾಗಿ ಗ್ರಾಮ
ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊಬೈಲ್ : 7204298112
7353527346

ಕೃಷಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರ

ಶ್ರೀಮತಿ ಅಳಳಾವಡಿ

ಕೃಷಿ ಅಂದರೆ ಅದು ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರ, ನಾವು ಏನು ಬಿತ್ತುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದರ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳ್ಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಸುತ್ತೇನು. ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಎಪ್ಪು ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಹುತ್ಯವೆಯೋ, ಅವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಹಿಡಿಯತ್ವವೇ. ನಾವು ಎಪ್ಪು ಶ್ರಮ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಲಾಭವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನಾನು ಉದ್ದಿಮೆದಾರಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸಿದೆ, ಆ ಕನಸಿಗೆ ಈ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ನನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಪುಕ್ಕಗಳಾಗಿವೆ, ಹಾರುವುದೋಂದೆ ಬಾಕಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿಯವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ, ಎನ್. ಆರ್. ಇವರು ತಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹಳೇಸಿಗೆಬಾಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೀಲಾವತಿಯವರು ಓದಿದ್ದು, ಪಿಯುಸಿ ಆದರೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ವಿಶಾರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೃಡಿಶಾಸ್ತರ ಕೋಸ್‌ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಿಘ್ರ್ಷಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪಾಠ್ಯನ್ ಡಿಸ್ಪ್ಲೆನಿಂಗ್ ತರబೇತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮದುವೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಒಂದಾಗ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ನಾವು ಮೊದಲಿಗೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ತುಂಬಾ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನಗಳು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ನನ್ನ ಪತಿ ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ರವರು ನೀರು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಮೀನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಇದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಇವರು

ಕ್ರಾಪ್‌ವರ್ಕರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತಾಯಿಡರಿ ತರಬೇತಿ, ವಿವಿಧ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಾಗ್ಗೆ ಮೇಕಿಂಗ್ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿಯವರು.

ಇವರು ಒಟ್ಟು 12 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 1.02 ಎಕರೆ ಖಿಷ್ಟೆ

ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, 2 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ತ, 2 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಡಕೆ ಕಾಳು ಮತ್ತು 6 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತಿಂಗು, ಭತ್ತ, ಮುಡಕೆ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಸಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಇವರು ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ, ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳು, ಮಳೆ ನೀರಿನ ಕೊಯಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು, ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ, ಹುಳಿ ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಶುಂಠಿ ಕಷಾಯ, ಲಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ಕಷಾಯವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾವಯವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವಮೌಗ್ಗ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ರಾಠೋದ್, ಡಾ. ಬಿ.ಸಿ. ಹನುಮಂತಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ನೆರವಿನಿಂದ ಆಯ್ದ ಯೋಜನೆ ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ರಾಗಿ ಖಾರ, ರಾಗಿ ಚಕ್ಕಲಿ, ಅಗಸೆ ಉಂಡೆ ಮುಂತಾದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಗಸೆ ಉಂಡೆಯ ಮೆಸರ್‌ಮೆಂಟ್, ಘುಡ್‌ಕಾಷ್‌ಲಿಟ್, ಉಪಕರಣಗಳು ಮುಂತಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿಯವರು.

ಇವರು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮುಖ ತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಗಿ ಉಂಡೆ, ಖಾರ, ಮಾಲ್ಪಿಕಾಲೆಟ್, ಅಗಸೆ ಉಂಡೆ, ನುಗ್ಗೆ ಚಟ್ಟಿ,

ಶುಂಠ ಚಾಕ್ಕೆಗ್ರೋ, ಶುಂಠ ಕ್ಯಾಂಡಿ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನೀಲಯ, ಬೇಕರಿ ಹಾಗೂ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕ ಲಾಭಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಬಗೆ ಹಲವಾರು ರೈತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಸೋಪನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೋಜಿನ ತರಯಾರಿಕೆ ಬಗೆಯು ರೈತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾಡಿತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಶ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘ, ಗೋಂದ ಮಹಿಳಾ ಉಪ ಸಮಿತಿ ಸಂಘ, ಖಾದಿಗ್ರಾಮ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ರಂಗ ಮತ್ತು ನೇಗಿಲ ಮಿಡಿತದ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಜಲಧಾರೆ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಿರಂತರ ಪ್ರತಿಕೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯು ಸಹ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಎನ್. ಆರ್. ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಚೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕೆಗೆ ಹೋಗದೆ, ನೇರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಲಾಭವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸತೀಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ
ಬಿನ್‌ ಶಿವರಾಮ ಹೆಗ್ಡೆ
ನಿಸರ್‌ ಮಲಿಪಾಂಚರಜೆಪ್ಪು
ರಟ್ಟಾಡಿ, ಕುಂದಾಪುರ
ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ-576 227
ಮೊಬೈಲ್ : 9008925721

ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ರೈತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಸತೀಶ್ ಹೆಚ್

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗದೆ, ನೇರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಲಾಭವಿದೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ಸತೀಶ್ ಹೆಚ್ ಯವರು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ರಚ್ಚಾಡಿ ಗ್ರಾಮದವರು. ಇವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಬಿ. ಎಸ್. ಎನ್. ಎಲಾ. ನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆತರೂ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ಪ್ರಪೃತಿಯಾಗಿದ್ದ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿ ಹಾಗೂ ವೀಡಿಯೋಗ್ರಾಫಿಯನ್ನು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆಯವರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಒಟ್ಟು 8 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ, ಏನಾದರೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಬಹು ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ತುಡಿತದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಕುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತಿಮಾ ಘಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ 4.5 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೇ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಆದಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗ ಬಾರದೆಂದು ಹತ್ತಾರು ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ತ, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳಿ, ಕಾಳಿಮೊಸು, ಪಪ್ಪಾಯ, ಗೇರು, ತರಕಾರಿ, ಉದ್ದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕೋಳಿಸಾಕಣೆ, ಜೀನು ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಮೊಂಡದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಕಾಣೆಕೆ ಮತ್ತು ಏನುಮರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಪೇನೇಜಿಯನ್ನು

ಬಳಸಿ ಭತ್ತದ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ, 1.5 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 22 ಕ್ಷೇತ್ರಾಲ್ ದಾಖಿಲೆಯ ಫಸಲನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದವ್ವು ಮೋಹಿತ ನಗರ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಸಿದ್ದು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 300 ಮಂಗಳ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಮೊಸನ್ನು ಏಶ್ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೊಕ್ಕೋವನ್ನು ಅಂತರಾಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 700 ಘ್ರಾನ್ ರೆಡ್ ಲೆಡಿ ಪಪ್ಪಾಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದು, ಹತ್ತು ದಿನಕೊಮ್ಮೆ 2 ಕ್ಷೇತ್ರಾಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಇಳವರಿ ಪಡೆದು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ವಿಚುಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಎರೆಗೊಬ್ಬರ, ಕೋಳಿ ಗೊಬ್ಬರ, ಜ್ಯೇವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಸ್ಟರಿ, ಬೀಜಾಮೃತ, ಘನಜೀವಾಮೃತ ಮತ್ತು ಕಿರು ಮೊಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆ, ಸ್ಲರಿ ಹಾಗೂ ಕಾಂಮೋಸ್ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮಣಿನ ಘಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳವರಿಯನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಗ್ರ ನೀರು ನಿವರ್ಹಣೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂತರು ನೀರಾವರಿ, ಸೂಕ್ತ ತುಂತರು ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿ ನೀರಿನ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗದ ನಿವರ್ಹಣೆಗಾಗಿ ಮೋಹಕ ಬಲೆ, ಸೋಲಾರ್ ಟ್ರಾಪ್, ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣ, ಬೊಡೋ ದ್ರವಣವನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿ ಬಳಸಿ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಹತೋಚಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರ್ಯಾತರು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರೊಂದಿಗೆ

ಅಂತರ್ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ಲಾಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಸೀನೆನ್ ತಕ್ಕು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವದರಿಂದ ರೈತ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೆಳೆ ಪಡೆದು ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬ ಮದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಶೋಷಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇತರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆದರ್ಥ ರೈತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಅಪ್ಯುತ್ತಮ ಕೃಷಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2015), ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಭ್ಯಾಡಿ ಶೀನಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2017), ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಾಧಕ ಕೃಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2017) ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಕೃಷಿ ಪಂಡಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2021-22) ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇವರು ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಶೋಷಗಾರಿಕೆ ವಿಜಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀ ಸತೀಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಣಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕಳಾಗಿದ್ದ,
ಶ್ರೀಮತಿ ಶರಾವತಿಯವರ ಕೃಷಿ ಬದುಕು ಕುಶೋಹಲವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ತನ್ನ
ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಅಜ್ಞಿಯ ಮನೆಯ ಕೃಷಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಇವರಿಗೆ ಭತ್ತ,
ಎಣ್ಣು ಮತ್ತು ಉದ್ದು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ನೋಡಿ ಕಲಿತು ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು.
ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಮದುವೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮನೆ ಸೇರಿದ್ದ
ಇವರು ತನ್ನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಾರ್ಡನ್ ಬೆಳೆಸುವುದು. ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ
ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತನ್ನ ಶಾಲೆಯ ಆವರಣವನ್ನೇ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿದವರು. ಇವರು ಬೆಳೆಯುವ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಬಿಸಿಯೂಟಕ್ಕೆ
ಬಳಸಿದ್ದು ಉಂಟು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಶರಾವತಿ ಯು.ಆರ್.
ಬಿನ್ ದಿ. ಪಿ.ರವಿರಾಜ್, ನಂ 15
ಎಲ್ಲೂರು ಅಂಚೆ, ಕಾಮು ತಾಲ್ಲೂಕ್
ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ-574 113
ಮೊಬೈಲ್ 98453 37460

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತ ಭಾವ ಕೆಂಡುಕೊಂಡ

ಶ್ರೀಮತಿ ಶರಾವತಿ ಯು.ಇರ್.

ವೃತ್ತಿಂರುಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಂರುಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕಳಾಗಿದ್ದ, ಶ್ರೀಮತಿ ಶರಾವತಿಯವರ ಕೃಷಿ ಬದುಕು ಕುರ್ತಾಹಲವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಅಜ್ಞಿಯ ಮನೆಯ ಕೃಷಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಇವರಿಗೆ ಭತ್ತ, ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಉದ್ದು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ನೋಡಿ ಕಲಿತು ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಮದುವೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮನೆ ಸೇರಿದ್ದ ಇವರು ತನ್ನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಾಡನ್ ಬೆಳೆಸುವುದು. ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತನ್ನ ಶಾಲೆಯ ಆವರಣವನ್ನೇ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವರು. ಇವರು ಬೆಳೆಯುವ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಬಿಸಿಯೂಟಕ್ಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಉಂಟು.

ಉದುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಮ ಶಾಲ್ಯಾಕು ಎಲ್ಲಾರು ಗ್ರಾಮದ ವಾಸವಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ 8 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಹಣ್ಣಿಗಳ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 5 ಬಗೆಯ ಕಲರ್ ಜಾಮ್ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದು, ಜಿಕ್ಕು, ಮಾವು, ಹಲಸು, ದೀಪಿ ಹಲಸು, ದಾಳಿಂಬೆ, ರಾಮಫಲ, ಸೀತಾಫಲ, ಹನುಮಾನ್ ಫಲ, ಗಮ್ರಾಲೆಸ್ ಹಲಸು, ಚಂದ್ರಭಾಳೆ, ನೇರಳೆ, ಅಧರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಶಿಣ, ಮಾವಿನ ಶುಂಠ, ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಹೊವಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಬಿಳಿ ಬೆಂಡೆ, ಬಿಂಬಿ, ಮೀಟರ್ ಅಲಸಂದೆ, ಏಳ್ಳೆದೆಲೆ, ಕರಿಬೇವು, ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಬಟರ್ ಫೂಟ್, ಪ್ರೇನಾಪಲ್, 100 ಗೇರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗಜಲೆಂಬೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಅಂಜೂರ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಚು, ಪೇರಳೆ ಕಾಳು ಮೆಣಸು, ಹಣ್ಣ ಕಣ್ಣು ಮರ,

ಅಡಿಕೆ ತೆಂಗು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ವಿಚುರಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಎರೆಗೊಬ್ಬರ, ಹೋಳಿ ಗೊಬ್ಬರ, ಜ್ಯೇವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಸ್ಲೀರಿ, ಬೀಜಾವೃತ್ತ, ಫಾನ್‌ಜೀವಾವೃತ್ತ ವುತ್ತು ಕಿರು ಮೊಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆ, ಸ್ಲೀರಿ ಹಾಗೂ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ಲಾಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಸೀಸನ್ ತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ರೈತ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೆಲೆ ಪಡೆದು ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಾಜ್ಯಾವಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾನಷ್ಟೇ ಬೆಳೆದರೆ ಸಾಲದು, ಇತರೆ ರೈತರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ಬದುಕನ್ನು ಕಾಣಿವಂತಾರ್ಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇತರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆದರ್ಥ ರೈತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತ ಭಾವವನ್ನು ಕಂಡುಹೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಾಕಿಂಗ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತೋಟವನ್ನು ಒಂದು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿ ಬಂದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಗಳಿ, ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಸಹ

ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗೌರವಿಸಿವೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಹೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಶೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀಮತಿ ಶರಾವತಿ ಯು.ಆರ್. ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜೀಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶೈಷ್ಟ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತರದ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ಕಾಳುಮೆಣಸು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮೋತ್ತಿನಾಯ್ಕು ಅವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ತಾನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇತರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಮೋತ್ತಿನಾಯ್ಕು ಅವರು ಓವ್ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮೋತ್ತಿ ನಾಯ್ಕು
ಬಿನ್ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯ್ಕು
ಕವ್ಲಿ ತಾಂಡ, ಕತ್ತಲಗೆರೆ (ಅಂಚೆ),
ಚನ್ನಗಿರಿ (ತಾ), ದಾವಣಗೆರೆ (ಜಿ)
ಮೊಬೈಲ್ : 8746049720

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ

ಮೋತಿನಾಯ್ಕು

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತರದ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ಕಾಳುಮೊಣಸು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು, ಮೋತಿನಾಯ್ಕು ಅವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ತಾನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇತರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಮೋತಿನಾಯ್ಕು ಅವರು ಓವ್‌ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ, ಕತ್ತಲಗೆರೆಯ ಬಳಿಯ ಕವಳಿತಾಂಡ ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದ ಮೋತಿನಾಯ್ಕು ಅವರು ತಮ್ಮ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ತೋಟದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಗ್ರಿರಿಸಿದಿಯಾ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗವೆಂದು ದ್ವಾಢಿ ಮತ್ತು ಸೇಬು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಈ ಭಾಗದ ಬೇರೆ ರ್ಯಾತರು ಸಹ ಬೆಳೆಯಬಹುದೆಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಜೊತೆಗೆ ನೆರಳೆ, ಕಿತ್ತಳೆ, ಸಮೋಟ, ಮರಸೇಬು, ಸಿಲ್ವರ್ ಓಸ್, ತೇಗಾ, ಚಕ್ಕೆ, ಪಪ್ಪಾಯ, ಕಾಫಿ, ಕರಬೇವು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿ ಹಿಂಗೆ 30 ಕ್ಕೂ ಹಚ್ಚು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಲಕ್ಷ್ಯ ತಳಿ ಎಂಬ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಅಡಿಕೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾರಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆ ಎಂದರೆ ಶೀಘ್ರ ಸೊರಗು ರೋಗ ಕ್ರೀಮೀ ಕೇಟಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ರಾಮಭಾಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಇವರು ಶೊನ್ಯಾ ಬೇಸಾಯ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಇವರು ಸದರಿ ಹಂಗಾಮೆನಲ್ಲಿ ಏಲಕ್ಕೆ ಬಾಳೆಯನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹೆಚ್ಚಿಪರಿ ಆದಾಯ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಾಳೆ ಬೆಳೆಗೆ ರೋಗ ಬಾರದಂತೆ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಳೆ ಬೆಳೆಗೆ 8ನೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮೊನೋಕ್ಲೋಟೊಪಾಸ್ 10 ಮಿಲೀ. ನೀರಿಗೆ 5ಮಿಲೀ. ದ್ವಾವಣ ಬೇರೆಸಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಥಗ್ರಾಂನಷ್ಟು ಬನಾನ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸಿರಂಜಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಾಳೆಗಿಡದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. 9ನೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು, ಬಾಳೆಗೊನೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ತೂಕ, ಬಣ್ಣ ಪಡೆದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ 800 ಕಾಳು ಮೊಸಿನ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕೈ

ಕೆಲಸದಿಂದಲೇ ಯಾವುದೇ ಖಚಿತ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

ಅರೆಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದ ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಂದು ತಮ್ಮ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಅಡಿಕೆ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ಪಲಿ ಗಿಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಹಿಪ್ಪಲಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕೆಸಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಶೀಪ್ಪು ಸೊರಗು ರೋಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಯ ಜಿಗುರನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಉರಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಬೆಳೆಸುವ ವಿಧಾನದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತನ್ನ ಅಕ್ಷಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಅಕ್ಷಪಕ್ಷದ ರೈತರ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಕೆಸಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕ್ಯಾಲಿಂಡಲೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇವರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾತಃ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, 10ಟನ್ ಹೊರಗಿನ ಮೆಣ್ಣು, 5ಟನ್ ಕುರಿಯ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ 50 ಲೀಟರ್ ಕುರಿ ಅಥವಾ ಹಸುವಿನ ಗಂಜಲ, 50 ಕೆಜಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯದ ಮುಡಿ, 20 ಕೆಜಿ ಬೆಲ್ಲ, 10 ಲೀಟರ್ ಹಾಲು, 10 ಲೀಟರ್ ಮೊಸರು, 5 ಕೆಜಿ ತ್ರೈಕೋಡಮ್, 5 ಕೆಜಿ ಎಂಂಸಿ ಇಪ್ಪಣಿನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ 15 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾಗಿಸಿ ಈ ಉತ್ಪಾದವಾದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಅಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾಳುಮೆಣಸು ಬಳ್ಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದ ಇಳಿವರುನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಿಂದಲೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕತ್ತಲಗೆರೆಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಶೀಕ್ಷಣ ಫಟಕ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂತೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀ ಮೋತಿ ನಾಯಕ್ ಬಿನ್ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ್ ಅವರಿಗೆ ಸನಾತನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶೀಪ್ಪು ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2022” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅಡೆತಡೆಗಳು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಆ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದರೆ ಯಶಸ್ವಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದವರು ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಬ್ಬಾಳು ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಅವರು ಹಲವು ನೂನ್ಯತೆಗಳಿಧ್ವ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಫಲವತ್ತತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಇಂದು ಯಶಸ್ವಿ ರೈತ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎ. ಜಿ.
ಕೋಂ ಆರ್. ವಿ. ಅಶೋಕ
ಹೆಬ್ಬಾಳು ಬಡಾವಣೆ,
ಹೆಬ್ಬಾಳು, ಆನಗೋಡು ಹೊಬಳಿ
ದಾವಣಗೆರೆ(ತಾ), (ಜಿ.)
ಮೊಬೈಲ್ : 9980153469

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೀಗೆ ಸಮರ್ಪಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ

ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅಡೆತಡೆಗಳು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದರೆ ಯಶಸ್ವಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದವರು ದಾವಣಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಚ್ಚಾಗು ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ. ಅವರು ಹಲವು ನೂನ್ಯತೆಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಫಲವತ್ತತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಇಂದು ಯಶಸ್ವಿ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಕ್ರೀಯರಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಇವರ ವಿಶೇಷ, ಕೃಷಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಹಚ್ಚಿನ ಜಾಹ್ನವನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋರಿಗಾರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಘಟಕ ಕತ್ತಲಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬಗೆಗಿನ ಹಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಿ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಏರಹುಣು ಘಟಕ, ಅಳೋಲ್ಲೂ ಘಟಕ, ಜೀವಾಮೃತ ಬಳಕೆ, ಸುಧಾರಿತ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ, ಸೋಲಾರ್ ಚಾಲಿತ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಅಳವಡಿಕೆ, ಮಳ್ಳಿನೀರು ಕ್ಯಾಲು ಪದ್ಧತಿ ಆದರಿಸಿ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡವನ್ನು (6.00 ಲಕ್ಷ) ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೀನು ಸಾಕಾರೀಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇವರು ತಿಪಟಾರು ಟಾಲ್ ತಳಿಯ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಜಿಗ್‌ಜಾಗ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ನವಿನ ನಾಟಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಾಳುಮೇಳಿಸನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಕಾಳುಮೇಳಿಸಿನಿಂದ ಉತ್ತಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆ ಪಪ್ಪಾಯ, ನುಗ್ಗೆ, ಅಲಸಂಧಿ ಮತ್ತು ಕರಿಬೇವು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸಹ ಬೆಳೆದು ಆದಾಯವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಏರಡು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೇಗ, ಸಿಲ್ಲೂರ್ ಓಕ್, ಬೆಣ್ಣೆ ಹಣ್ಣು, ನೇರಳೆ, ಹೊಂಗೆ, ಬೇವು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅರಣ್ಯ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಹಾಗೂ ಇನ್ನರ್‌ವಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆಯರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗಲು ನೆರವು ನೀಡಿ ಓವ್ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋರಿಗಾರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅವರಿಗೆ ಸನಾನ್ಯ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೇನೆನಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶೇಷ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2022” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಕ್ಕು ವರುಸಿಸಲ್ಪಿಯೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಇವರಿಗೆ ಕೃಷಿಯೇ ಇತರ ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಹಸ ಗಾಢೆಯಿದು. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ತನಗೂ ಹಾಗೂ ಇತರ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಇತರೆ ಯುವಕರಿಗೆ ಮಾದರಿ ಕೃಷಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಶೈಟ್ಟಿ
ಬಿನ್ ಮುದ್ದು ಶೈಟ್ಟಿ
ಸಪ್ತಗಿರಿಧಾಮ, ಅಂಬೂರಿ ಮನೆ
ಬೆಳುವಾಯಿ ಗ್ರಾಮ,
ಅಂಚೆ ಮೂಡುಬಿದಿರೆ
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ-574 213
ಮೊಬೈಲ್ : 9901730281

ಕೃಷಿಯನ್ನ ಉದ್ದಿಮೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ

ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಶೈಟ್

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಮುಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ವರ್ಯಸ್ವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಇವರಿಗೆ ಕೃಷಿಯೇ ಇವರ ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಹಸ ಗಾಢಯಿದು. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ, ಉದ್ದೋಷಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ತನಗೂ ಹಾಗೂ ಇತರ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಇತರೆ ಯುವಕರಿಗೆ ಮಾದರಿ ಕೃಷಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತ ನಾಗರಾಜ ಶೈಟ್ಯಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಡುಬಿದೆ ತಾಲೂಕಿನ ಬೆಳ್ಳಾವಾಯಿ ಗ್ರಾಮದವರು. ತಮ್ಮ 11 ಎಕರೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಮುನ್ನ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನಾನಸು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೂರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನಾನಸು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ದೇಹಲಿಗೆ ರಘ್ತು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ನೆರೆಮನೆಯವರ ನೆರವಿನಿಂದ ವಿದೇಶ ರಘ್ತು ಲೆಸೆನ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಾನಸನ್ನು ರಘ್ತು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದೇ ದಾರಿಯಾಯಿತು.

ಇವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಭತ್ತ, ಅಳಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಬಾಳಿ ಕಾಳುಮೇಣಸು, ವಿವಿಧ ತರಕಾರಿಗಳು, ಅನಾನಸು

ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೃಷಿಯೋಂದಿಗೆ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಸಾಕಣೆ ಮತ್ತು ಕೋಣಿಸಾಕಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವೇ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬೆಳೆದಂತಹ ಫಸಲಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ರಘ್ತ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವ ಮೂಲಕ ಅಂದರೆ 1000 ಕೋಣಿಸಾಕಣೆ ಕೋಣಿಗೊಬ್ಬರ, ಸಗಣಿ, ಭತ್ತದ ಚಿಪ್ಪಿನ ಬೂದಿ, ಹೊಳೆತ ತರಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಖಿಚುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆನೀರನ್ನು ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ನೀರನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ, ನೀರಿನ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಯತರು ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ದೇಹಲಿಯ ಎಂಪ್ಯೂರ್ ರ್ಯಾನ್ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಿಂದ “ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್”ನ್ನು ಪಡವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ “ಯುವಸಾಧಕ 2020”ಪುರಸ್ಕಾರ, ವಿಜಯಕನಾರ್ಚಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ “ಸೂಪರ್ಸ್ಪಾರ್ಕ್ ರೈಟ್” ಪುರಸ್ಕಾರ, ಕೃಷಿ ಜಲಾಶೈ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಇವರಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು

ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಯಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ
“ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ
ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ನನಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಸ ದೊರೆತಿದೆ, ಹೇಗೆಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಶುದ್ಧಗಾಳಿ, ನೀರು, ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗ್ರೀನರಿ ಎಲ್ಲವೂ ದೂರೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಯಶಸ್ವಿ ಸಿಗುತ್ತೇ. ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೆಳಿಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶ ಕೊಡುವ ಬಗೆ, ವಾತಾವರಣ, ಆಯಾ ಸೀಸನ್ ತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಳೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬೆಳಿಗೆ ರೋಗ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತೇ, ಕೀಟದ ಬಾಧೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತೇ ಎನ್ನುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಮ್ಮುದಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ತಳಿಗಳು, ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ದಿಮೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅಧ್ಯಯನವು ಕೊಡಾ ಈ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ್ವೇನಿ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಮಾನ್ಯನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಡಾ. ಆಶಾರವರು.

ಡಾ. ಆಶಾ ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ
ಹೋಂ ಎಚ್. ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ
ಡಿಂಬಿ ಮನೆ, ಕುರಿಯ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಸ್ಟ್
ಮತ್ತೊರು ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ದಳ್ಳಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊಬೈಲ್ 8884000072

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಾನಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕು

ಡಾ. ಅಶಾ ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ

ನನಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಸ ದೊರೆತಿದೆ, ಹೇಗೆಂದರೆ ಬೆಳಿಗೆ ಎದ್ದು ಹೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಶುದ್ಧಗಾಳಿ, ನೀರು, ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗ್ರೀನರಿ ಎಲ್ಲವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಯಶಸ್ವಿ ಸಿಗುತ್ತೇ. ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೆಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಟಕಾಂಶ ಹೊಡುವ ಬಗೆ, ವಾತಾವರಣ, ಆಯಾ ಸೀಸನ್ ತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಳೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬೆಳೆಗೆ ರೋಗ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತೇ, ಕೀಟದ ಬಾಧೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತೇ ಎನ್ನುವ ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಮ್ಮದಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ತಳಿಗಳು, ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗೆ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ದಿಮೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅಧ್ಯಯನವು ಕೂಡಾ ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗೆ ನಾನು ಸ್ವತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಾನಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಡಾ. ಅಶಾರವರು.

ಡಾ. ಅಶಾರವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಸವನ್ನು ಮತ್ತೊರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ಎಂ. ಎಸ್. ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಮತ್ತು ಪಿ.ಎಚ್. ಡಿ. ಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ, ಸುಮಾರು

ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ಕನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಭಾರತೀಯ ಹಾಗೂ ಮಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾರ್ಮೋರೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕ್ರೀಡಾ ಹಾಸ್ಪಿಲ್ ಗೆ ಆಯ್ದುಯಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹಲವು ಜಿನ್ಸ್, ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕಂಚಿನ ಪದಕ ಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರತಿಧೀಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಆಶಾಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ ದಕ್ಷಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುರಿಯ ಗ್ರಾಮದವರು. ಜಪಾನ್, ಯು. ಎ. ಇ., ಡೆನ್‌ಕೌರ್, ಸಿಂಗಾಪುರ್, ಜೀನಾ, ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಅನುಭವ ಇದ್ದ ಇವರು ತಂದೆಯವರ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಕಾರಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇವರೇ ಹೊತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಇವರು ಕೃಷಿಗೆ ತೊಡಗುವ ಮುನ್ನ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಶೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ

ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಸಂಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ 2.02 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ನೇರಳೆ, ನೆಲ್ಲಿ, ಸೀಬೆ, ರಾಮಫಲ, ಲಕ್ಷಣಫಲ, ರಾಂಬೂಟಾನ್, ಬಾಳೆ, ಶ್ರೀಗಂಥ, ಜಂದನ, ಹಲಸು, ಮಹಾಗನಿ, ಬಿದಿರು, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಬಿದಿರಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನು, ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗಿನ ಸಿಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಕೋಳಿಯ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಿಯಲ್ ಬೇಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾಳುಮೆಣಸಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಎಂ.ಎಸ್.ಎಂ.ಇಎಫ್.ಬಿ.ಬಿ ಮತ್ತು ಸಿ.ಎಫ್.ಬಿ.ಆರ್.ಎ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಉರಿನ ಹಲವು ಕೃಷಿಕರು ಇವರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿಸಿದ ಕೇರಿಕ್ ಇವರದ್ದಾಗಿದೆ. ಇವರ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಇವರು ವಿಟ್ಟ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಗಾರರರ ಸಂಖೆ, ಮತ್ತೂರು CAMPCO ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಖೆ ಮತ್ತು ಆಯಾರ್‌ಮ್ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಖೆ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಹೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಡಾ. ಆಶಾ ಶಂಕರ್ ಭಂಡಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶೇಷ್ಟ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಆಗಲೀ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗೋಳ್ಳ, ಅದು ಆಗೋಳ್ಳ ಚಿಂತಿಸದೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಸೋತೆವು, ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಫೇರ್ಲೊ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಸಲ ಬಳಿಸಿ ಸಮೀತ ಭೂಮಿತಾಯಿ ನಮಗೆ ವಾಪಸ್‌ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಇವತ್ತು ದುಡ್ಡ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ, ನೆಮ್ಮೆದಿ ಮುಖ್ಯ ಕೃಷಿ ನಮಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿ ಕೊಡುತ್ತೆ, ಅರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತೆ ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ನಿಂಗಾನಾಯ್ಯಾರವರು.

ಶ್ರೀ ನಿಂಗಾನಾಯ್ಯಾ ಟಿ.
ಬಿನ್‌ ಶೋಳಚೆನಾಯ್ಯಾ
ಹಳವದರ, ಚಿತ್ರದುಗ್ರ ತಾಲ್ಲೂಕು,
ಚಿತ್ರದುಗ್ರ ಜಿಲ್ಲೆ-577557
ಮೊಬೈಲ್: 9482916401

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಂದ ಆದಾಯ ದುಷ್ಪಟ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ

ಶ್ರೀ ನಿಂಗಾನಾಯ್

ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಆಗಲೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗೋಳ್ಳ, ಅದು ಆಗೋಳ್ಳ ಚಿಂತಿಸದೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಸೋತೆವು, ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಫೇರ್ಲೊ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಸಲ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೀತ ಭೂಮಿತಾಯಿ ನಮಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಇವತ್ತು ದುಡ್ಡ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ, ನೆಮ್ಮೆದಿ ಮುಖ್ಯ ಕೃಷಿ ನಮಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿ ಕೊಡುತ್ತೆ, ಅರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತೆ ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ನಿಂಗಾನಾಯ್ರವರು ಓದಿದ್ದು ಹಿಯುಸಿ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಂದ ತಾಯಿಯ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಇವರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಮೈಗ್ರಾಫಿಕೆಂಡಿವೆ. ಇವರು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಳಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಕ್ಕಜೋಳ ಬೆಳೆದು 70ಕ್ಕಂತಾಲ್ ಬೆಳೆಯೊಂದಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50,000/- ದಿಂದ 55,000/- ವರಗೆ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಜರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೊದಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವು, ನಾನು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಉರಿನ ಜನ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕ ಅವಮಾನಿಸಿದ್ದರು. ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ಸ್ವಾತ್ಮಿಭಂದಿದೆ.

ಅನಂತರ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹಿರಿಯೂರಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಮಹತ್ವ, ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ಅಂದರೆ ಮೇಕ್ಕಜೋಳದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಬೆಳೆಯತ್ತೊಡಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಗಡುಸಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎರಡು ಜೊತೆ ವರ್ತುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಫಂಸಲನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ನಿಂಗಾನಾಯ್ ಅವರು.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹತತೋಟ್ ಇವರು 2019 ರಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಂಗಾನಾಯ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸೀತಾಫಲ, ಮೇಣಸಿನಕಾಯಿ, ಜಂಬುನೇರಳೆ, ಬಟರ್ ಘೂರ್ಜ್, ಎಗ್‌ಘೂರ್ಜ್, ಸೀಬೆ, ಮಾವು, ತೆಂಗು, ಪಪ್ಪಾಯ,

ಅರಿಶಿಂ, ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನಿನ ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಏಲಕ್ಕೆ, ಕಾಳುಮೊಸು, ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿ, ಸಮೋಟ, ಸೇಬು, ಅಂಜೂರ, ಮೊಸಂಬಿ, ಕಿತ್ತಳೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಂಭಾರು ಬೆಳೆಗಳು, ಅರಣ್ಯ ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಳುಮೊಸು, ಏಲಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಬೆಳೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನಾಟಿಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಮೊಲ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವಪ್ಪು ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಅವರೆ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮೂಲಕ ಮೊಸಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ನಿಂಜಾಕಾಟ್ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ರೂ.1,50,000 ವರೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಕಾರ್ ಸಹನ ಸೀತಾಫಲ ಶೋಳ್ಯನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದು, ಕೃತಕ ಪರಾಗಸ್ವರ್ವ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ IIHR ನಿಂದ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಗ್ರಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಬಗೆಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವದರಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಏಕ ಬೆಳೆಯಿಂದಾಗುವ ನಷ್ಟದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಬೆಳೆ, ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಂಚು ಜಾಗವನ್ನು ವೇಸ್ತು ಮಾಡಬೇ ಇವುಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಿಂಗನಾಯ್ದು ಸಂತಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇವರು ತಾವುಗಳು ತಿಳಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಸ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಲವಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀ ನಿಂಗಾನಾಯ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಲಾಭದಾಯಕ, ಪ್ರತಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಎಟಿಎಂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರರು ಹೇಗೆ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೋ.. ಹಾಗೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಮಾಧಾನ ಹಾಗೂ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳ ಏರುಪೇರು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತೇ. ಜೊತೆಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಖಿಚು ಕಮ್ಮಿ, ಇದನ್ನು ಮನೆಯವರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೈತುಂಬಾ ಹಣ ಗಳಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸಮ್ಮೆ
ಬಿನ್ ಶಿವಕುಮಾರ್
ಜೆ. ಎನ್. ಹೋಟೆ
ಚಿತ್ರದುಗ್ರ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಚಿತ್ರದುಗ್ರ ಜಿಲ್ಲೆ-577557
ಮೊಬೈಲ್ : 8717 83401

ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಂದ ಪರ್ಷಣ್ಯೊತ್ತಿ ತಾರಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು

ಶ್ರೀಮತಿ ಬನಂಕ್ಯಾ

ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಲಾಭದಾಯಕ, ಪ್ರತಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೂಮೈ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಎಟಿಎಂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಹೇಗೆ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೋ.. ಹಾಗೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಮಾಧಾನ ಹಾಗೂ ನೆಮ್ಮೆದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳ ಏರುಪೇರು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತೇ. ಜೊತೆಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಯು ಕಮ್ಮೆ, ಇದನ್ನು ಮನೆಯವರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕ್ಯಾಪುಂಬಾ ಹಣ ಗಳಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರದುಗರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜೆ.ಎನ್. ಕೋಟೆಯ 50 ವರ್ಷದ ಬಸಮ್ಮರವರು ಕಳೆದ 25ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು 2 ಬ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 10-11ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಮಗಿರುವ 5 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ 4ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ 2 ಬ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಬಸಮ್ಮರವರು.

ಕಳೆದ 25ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಹೂವು, ಶರ್ಕರಾ ಬೆಳೆದು ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಒಮ್ಮೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಕೃಷಿ ವಿಜಾಣಿಗಳು ನಮ್ಮ ಉರಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಂದು ಆ ಉರಿನಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ವ್ಯಜಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ಆ ವಿಜಾಣಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ನಾವುಗಳು ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ನಾವು ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬಸಮ್ಮರವರು.

ಇವರು 25ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜೊತೆಗೆ ಮನೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹಿಮ್ಮೆ ನೇರಳೆ ಸೊಮ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, 1 ಎಕರೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ.

ಬಸಮ್ಮನವರು ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದಲ್ಲಿ, ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷದಿಂದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇವರಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಗೆ

ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಆದಕಾರಣ ರೇಷ್ಯೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಬಸಮ್ಮರವರ ಮಗನಾದ ತೇಜಸ್ಸರವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ರೇಷ್ಯೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮನಃ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬೆಳೆದಂತಹ ರೇಷ್ಯೆ ಗೂಡಗಳನ್ನು ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಧಾರಣೆ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರೇಷ್ಯೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಸಮ್ಮರವರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಜಿತ್ತುದುಗ್ರಾಹಿಸಿ ರೇಷ್ಯೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಬ್ಲೋರು ಫಾರಂನಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಕೂಟ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ರೇಷ್ಯೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ತರಬೇತಿ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡರೂ ಇವರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ರೇಷ್ಯೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಸುಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಇವರು ರೂ 10,00,000ವರೆಗೆ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಬಗ್ಗೆಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಇತರೆ ರ್ಯಾಶರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಕೃಷಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ನೇರಹೊರೆಯ ರ್ಯಾಶರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಯೆ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರಿಗೆ ಹಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸಿನಿ ಗೌರವಿಸಿವೆ.

ರೇಷ್ಯೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸಮ್ಮ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾಶ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ ನನಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ನಾನು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಕೈಕೊಟ್ಟರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳೆ ನನಗೆ ಹಿಡಿದು, ಲಾಭ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲಾಭವನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮೊಹಮದ್ ಹನೀಫ್.

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮದ್ ಹನೀಫ್ ಕೆ. ಎಚ್.
ಮೃಧಾದಿ ಗ್ರಾಮ
ವಿರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊಬೈಲ್ : 9448189515

ಒಂದು ಬೆಳೆ ಕೃಕೊಟ್ಟರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಳೆ ಕೆಯಹಿಡಿಯತ್ತೆ ಶ್ರೀಯುತ ಮೊಹಮದ್ ಹನೀಫ್

ಮೊದಲಿಗೆ ನನಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ನಾನು ಎಚ್ಚಿತ್ತುಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಕೃಕೊಟ್ಟರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳೆ ನನಗೆ ಹಿಡಿದು, ಲಾಭ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲಾಭವನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮೊಹಮದ್ ಹನೀಫ್.

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಮೈತ್ರಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ಮೊಹಮದ್ ಹನೀಫ್ ಕೆ.ಎಚ್. ರವರು ದುಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದವರು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೃಷಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪುಡಿತ, ಕೃಷಿಯಿಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿತರಾಗಿ ತಾಯ್ಯಾಡಿಗೆ ಮರಳುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಯಿಯಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಪಾಲನೆಯ ಮೂಲಕ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾದರಿ ರೈತರಿಗೆಬ್ಬರು ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಇವರು ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಘಟಕ, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೊಟಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮುಂತಾದ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ಸರ್ಕತೆಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲದೆ, ಬೆಣ್ಣೆಹಣ್ಣು, ಮಾವು, ಸೀಬೆ, ಸಹೋಟ, ಬಾಳೆ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾರಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಹಾಲು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಮಿಕ್ಕಿದ ಹಾಲಿನಿಂದ ದೇಶಿ ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದರ ಮುಖಿಂತರವೂ ತಮ್ಮ ಆದಾಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಣೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ

ಸಾಂಪಾದ್ಯರ್, ಮಲ್ಲಾರಿ ತಳಿಗಳ ಮೇಕೆ ಸಾಕಣೆ, 270-170 ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಗಂಡೆ, ರೂಪು, ಕಾಟು ಬಾರೆ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೊಲ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಈಚಿಪ್ಪನ್ ಬ್ಯಾಂಡ್,

ಕಡಕೊನಾರ್ಥ್, ಗಿರಿರಾಜ, ಸ್ವರ್ಣಮುಖಿ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರ್ಸಿಯನ್ ಬೆಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಇತರರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೂಪ್ ವೀಲರ್, ಲ್ಯಾಬ್‌ಡಾನ್ ಜಾತಿಯ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏವಿಧ ಬಗೆಯ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ವರ್ಷಾರ್ಥಿ ನಿರಂತರ ಆದಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಜೇನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ, ಪಡೆದು ಎರಡು ಜೇನು ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಜೇನು ಕೃಷಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಇವರು ಈಗ 20 ಜೇನು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶಕ್ಕೆ ಜೇನು ನೋಣಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ದೊರೆಯುವ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮದೇ ನರ್ಸರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಬೇಕಾಗುವ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಕಾಳುಮೇಸು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇತರೆ ರ್ಯಾತರಿಗೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಪ್ರಾತ್ರ್ಯಕೆಗಳನ್ನು ಏರಡಿಸಿ ಇತರೆ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರು ಮುಂದಾಳತ್ತ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಲವಾರು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ತಾಪಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 14 ಮಂದಿ ಕಾಯಂ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಉಳಿಯಲು ಮನೆ, ನೀರು, ವಿದ್ಯುತ್, ಆಸ್ತ್ರ ವಿಚ್ಯುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಇವರೇ ಭರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ಫೀಜುಗಳನ್ನು ಇವರೇ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6 ಗಂಟೆಯಿಂದ 8 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಚೆ 4.30ರ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವರ್ಷಾರ್ಥಿ ಕೆಲಸ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅರಸಿ ಬಂದಿರುವ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಹಲವು ಅವಾಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಾದಲ್ಲಿ, ವಿಜಯ

ಕನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆತ್ಮ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮದಿಕೇರಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಸಾಧಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀ ಮೋಹಮದ್ ಹನೀಫ್ ಕೆ.ಎಚ್. ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯಾಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ್ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮದುವೆಯಾದರೆ ತಾನು ರ್ಯಾತನನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಇವರು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಘಸಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಿನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇವರು ಬೆಳೆದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸರೆಹೊರೆಯ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂಶೈಪ್ತ ಭಾವ ನನಗೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರೇವತಿಯವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ರೇವತಿ ಸಿ.ಡಿ.
ಕಿರಗೂರು ಗ್ರಾಮ
ಪ್ರೋನ್ಯಂಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊಬೈಲ್ : 9448433249

ಯಾವುದೇ ಬೆಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಶ್ರೀಮತಿ ರೇವತಿ ಸಿ. ಡಿ.

ಮದುವೆಯಾದರೆ ತಾನು ರೈತನನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಇವರು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಪಸಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುವ ಅಭಿಖಾಸ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇವರು ಬೆಳೆದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಂಶ್ಲಷ್ಟ ಭಾವ ನನಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರೇವತಿಯವರು.

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಕಿರುಗಾರು ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇವತಿ ಸಿ. ಡಿ. ಯವರು ಬಿ.ಎ. ಪದವೀಧರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ತವರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಹಸುಗಳ ಹಾಲು ಕರೆಯವುದು, ಕಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ್ಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ತಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಜೊತೆಗೆ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಬೆಳ್ಳೆಹಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ವಿಧದ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಮಾಲೆಸ್ ಹಲಸು, ಕಾಫಿ, ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

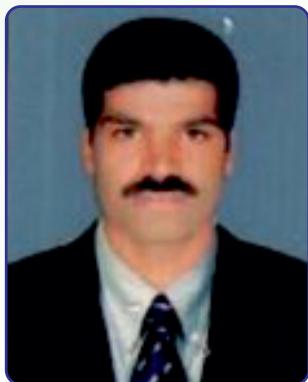
ಇವರು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿರುವ ಇವರು, ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಪ್ಪು, ಕಾಂಪೊಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ, ಎರೆಮಳು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾವಯವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಸಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಮೂರಕವಾಗುವಂತೆ ಹಸು ಸಾಕಾಣಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಹಸುವಿನ ಗಂಜಲ ಹಾಗೂ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳೆಗಳ ಕೇಟರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಪೀಡನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಇವರ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ

ತಮ್ಮ ಮನಗೆ ಬೇಕಾಗುವಪ್ಪು ತರಕಾರಿ, ಸೊಪ್ಪು, ಅಣಬೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದಾಗ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಅದರಿಂದಲೂ ಉತ್ತಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಇವರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಉಪಕಸುಭಾಗಿ, ಏನುಸಾಕಣೆ, ಜೀನು ಕೃಷಿ, ಅಣಬೆ ಕೃಷಿ, ಕೋಳಿಸಾಕಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಇವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ತಮ್ಮ ನೇರಹೊರೆಯವರಿಗೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇರುವ ಇವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಪ್ಪು ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಕೊಲಿಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಅವರಾಗು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದರೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಾನು ತಿಳಿದು ಕೃಷಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಇತರೆ ರ್ಯಾಶರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಬಬ್ಬ ಮಾದರಿ ರ್ಯಾಶ ಮಹಿಳೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀಮತಿ ರೇವತಿ ಸಿ. ಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಸನ್ನಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾಶ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಏನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೂ ಅದನ್ನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಂಛನೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಆಯಾ ಸೀಸನ್ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಆಗ ಬೆಳೆದಿದ್ದಲ್ಲವೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀ ಪೂಣೇಶ್ವರವರು.

ಶ್ರೀ ಪೂಣೇಶ್ವರ ಎಚ್. ಕೆ.
ಬಿನ್ ಕೆಂಚಯ್ಯ
ಜಿ. ಹೊಸಹಲ್ಲಿ
ಗೋಣೆಬೀಡು ಹೊಬಳಿ
ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ
ವೆಂಬ್ಬೆಲ್ : 9449736878

ಸಿಂಹನ್ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬೆಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಿಯಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಪೂಣೀಎಶ್ ಎಚ್. ಕೆ.

ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಏನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೂ ಅದನ್ನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಅನ್ನೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಆಯಾ ಸೀಸನ್ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬೆಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಆಗ ಬೆಳೆದಿದ್ದಲ್ಲವೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀ ಪೂಣೀಶ್ ರವರು.

ಜಿಕ್ಕುಮಗಳಾರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಿ. ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಯುತ ಪೂಣೀಶ್ ಎಚ್. ಕೆ ರವರು ಓದಿದ್ದು, ಐಯಸಿ, ಹಲವು ಕಡೆ ಸಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅಪಾರ ಅನುಭವವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಾದ ಅಕ್ಷರಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿ, ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಕೃಷಿ ಅನುಪುಗಾರರಾಗಿ ರೈತರ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ತಮ್ಮ 10 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ, ಮೆಣಸು, ಬಾಳೆ, ಸಮೋಟ, ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 2 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 28 ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು ಬೋರ್ಡೇ ಮೂಲಕ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡ ನೀಡಿ ಸಮಗ್ರ ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 3 ಕೃಷಿಯೋಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಏನು ಸಾಕಾಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 50-75ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 04 ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ 25 ಲೀ. ನಷ್ಟ ಉತ್ಪಾದನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಹೈನ್‌ಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 150 ನಾಟಿ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದು ಮಾರಾಟ ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತ ಬಳಕೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎರೆಹಳುಗೊಬ್ಬರ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯವ ಹಸಿರೆಲೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಗಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು

ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 15 ಟನ್ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್‌ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಜ್ಯೋತಿರ್ಕೆ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳಾದ ತ್ರೈಮೋಡಮಾರ್ ಮತ್ತು ಸುಡೋಮೋನಾಸ್‌ಅನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನರಸರಿ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 150ಕ್ಕೂ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾರೀದ್ದು, ಉತ್ತಮ ವಿದೇಶಿ ತೇಳಿ ಡಾಗ್‌ಬ್ರೈಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುತ್ತ ಇತರ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೊಣಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಸಾಧನೆಯ ಸಾಧಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಕೊಂಡು ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ನಂದಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಇವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಕನಾಂಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಕುರಿತಂತೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿ, ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆದು ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜಾನಾವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಶ್ರೀ ಬ್ಯಾರೇಷ್ಟರ್ ರ್ಯಾತ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ರ್ಯಾತರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀ ಮೊಣಿಶ್ ಎಚ್. ಕೆ. ಅವರಿಗೆ ಸನ್ನಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕೃಷಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಣ ಯಾವತ್ತೂ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅದು ಬಡ್ಡಿ ಸಮೀತ ವಾಪಸ್ತು ಕೊಡುತ್ತೇ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಷ್ಟೇಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಮಿನಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಪ್ರತಿನಿಶ್ಯ ನಿಷ್ಟೇಯಿಂದ ಬೆಳಿಗೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ದುಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಕೃಷಿ ಯಾವತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಜಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಜ ಏಸ್.
ಕಾರೇಹಳ್ಳಿ
ಸವಿರಾಯಪಟ್ಟಣ
ಕಡೂರು ತಾ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊಬೈಲ್ : 8310145221

ಕೃಷಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಣ ಯಾವತ್ತು ವ್ಯಘಟ್ಟ ತಿಳಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀಲಜ ಎನ್.

ಕೃಷಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಣ ಯಾವತ್ತೂ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅದು ಬಡ್ಡಿ ಸಮೀತ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಷ್ಪೇಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನಿಷ್ಪೇಯಿಂದ ಬೆಳಿಗೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ದುಡಿದರೆ ಖಿಂಡಿತ ಕೃಷಿ ಯಾವತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಕೈ ಬಿಡುಪುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀಲಜಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾರೆಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀಲಜರವರು ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೃಷಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ತಂದೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮದುವೆಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ 6 ಏಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಮೆಣಸು, ಬಾಳಿ, ಸಮೋಟ, ಹಲಸು, ನುಗ್ಗೆ, ಪರಂಗಿ, ಸೀಬೆ ಹಾಗೂ ಮಾವು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಲವು ಉಪಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, 20 ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಸುಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಗಣಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 100 ನಾಟಕೋಳಿಗಳ ಸಾಕಾಶಿಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕೃಷಿಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಏನುಸಾಕಣೆ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದಲೂ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಜೀನು ಸಾಕಾಶಿಕೆ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನರ್ಸರಿಗಳನ್ನೂ ಲಗೊಂಡಂತೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೃಷಿಗೆ ಎರೆ ಮಳುಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬರುವ ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎರೆಮಳುಗೊಬ್ಬರ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಸಿರೆಲೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಗಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 15 ಟನ್ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್‌ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಜ್ಯೋತಿಕ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳಾದ ಟೈಕೋಡಮಾರ್ ಮತ್ತು ಸುಡೋಮೋನಾಸ್‌ನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್‌ ಗೊಬ್ಬರಕ್ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಮಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಸೀಬೆ ಮರದ ಎಲಿಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್ ಹಬ್‌ಲ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಟೈಪ್‌ಥಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಜಾ ಅವರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಶೋಟಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಕುರಿತಂತೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಕೇಂದ್ರ, ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕಹೊಂದಿ, ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆದು ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳಿವರಿ ಹಾಗೂ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಇತರ ರ್ಯಾತ್ಮಾರ್ಹಿಕೆಯರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಸರಾಸರಿ 15–20 ಲಕ್ಷಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ್ಮಾರ್ಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ಇವರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಶೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಶವಿದ್ಯಾಲಯವು ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಜ ಎಂ. ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಧಾನ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ “ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಪರ ರ್ಯಾತ ಮಾರ್ಹಿಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-2023” ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವಿಸ್ತರಣಾ ಸಿದ್ಧೆಶ್ವರನಾಲಯ
ಕರ್ಚೆಟಿ ಶಿವಾಸ್ತವ ನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜ್ಯಗಾಲಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ